Գերյարգելի եւ գերապատուելի տէրուրեան ձերում յոյժ սիրով եւ կարօտիւ ողջոյն

. . . Այն զոր խոստացայ այլ գրովս թէ ծանուցից գերյարգելութեան ձերում, վասն այս Պատրիարքի կողմանէ ներկայ գրովս կատարեցից և է այսպէս. սա քան զի տարի առաջ ֆէրմանով սուրկուն էին առած երուսաղէմ, սա կերպիւ փող կերցուցեր փաշային և փախեր էր ի լիփանան, և անդ մոտ ի տարի կենալուն ետև հալպու ուղղափառներն ֆէրման հաներ են ըթլախ այս պատճառելով, թէ հալպու այէլէթն բազում փող առնելուք ունի երթայ ժողովէ. սա գնացեալ հալպ երկու ուղղափառ եպիսկոպոսի վէքիլներու ներկայութեամբ տէր մարքարն տէր ակոբն և տէր սահակն եպիսկոպոս օծեր է, մինն տիարպէքիրի, տէր ակոբն հալպու, և տէր սահակն քիլիսիու վրայ. ետոյ այս վերոյ յիշեցեալ Գ եպիսկոպոսն զինքն կիլիկիայու վերայ պատրիարք օծած են, ետ այս առ-նելոյն... Բ ֆռանչիսկան պատրիի ներկայութեամբ, հանդերձ ուղղափառներու իշխան-ներովն ժողովք առարեալ են, թէ Պատրիարքն ընդ իւր սահակ եպիսկոպոսն Հռոմ գան, Պատրիարքն վասն խնդրելոյ փափէն զհաստատումն և զփալեօն. ետոյ խնդրէ փափէն և ժողովքն բազում գրերս, որով Սահակ եպիսկոպոսն գնայ բովանդակ քրիստոնէից երկիրն ողորմութիւն ժողվելու. ետոյ այս ողորմութիւնն Գ բաժին անեն, Բ.ըն հալուպ եկեղեցնայ և խեղճ ուղղափառներու օգնութիւն, մինն վասն լիփանանու եղած վանքին, և չորրորդ բաժինն պատրիարքին, և սոյն խորհրդովս ճանապարհորդ եղեալ հանդերձ բազում յանձնա[բա]րական գրերովն հասին տեղս։ Նախ քան զայս երբ մարսիլիայ հասին գրած են մառնոց ոմանց թէ իւրեանց տեղ պատրաստիցեն, բայց երբ ալիկուռնայ հասին՝ իմացած և տեղեկացած որ յաժմս ոչ ոյ խռովութիւն հայոց հիւրանոցն, այլ բնակիչքն կեան խաղաղութեամբ և միաբանութեամբ, գրեցին Վ.ղանէս եպիսկոպոսին և եկին տեղս.... Ուրեմն ետ տեղս հասանելոյ նախ իւր գրերն ուղարկեց զանազան կարտինալ-ներու, ետոյ ինքն անձամբ գնաց բարեւելոյ զնոսա. յոյժ սիրով ընկալան զնա, ևս առաւել ըսպանեօլ քարտինալ պէլլուքան, որ մեծաւ յարգութեամբ սեղան կոչեց իւր պալատն զսա, ... [յ]ետ կարտինալներու՝ փափին մոտ գնաց և փափն յոյժ սիրով ընկալաւ զնա, երբ լսեց իւրեանէ թէ որպէս սուրբ Գրիգոր Պատրիարքն Հայոց ի ժամանակի սուրբ Սէղբեսդրոս փափին եկաւ Հռոմ, և յաժմս ետ Ռ և Ը տարոյ եկեալ է առ ոտս սրբութեան իւրոյ առ ի ընկալնուլ զպատրիարքական փալեօն և զհաստատութիւնն պատրիարքութեան իւրոյ, երբ մինչև յաժմս առանց զէն Լթ տարի պատերազմեցաւ ընդդէմ հէրիտիկոսաց, և յաժմս զինուորեցեալ ի սրբութենէ իւրմէ դարձցէ ի յարևելս և այլն, և փափն յոժա-րութեամբ խոստացաւ կատարել զինդիրս իւր հանդիսաւորապէս և առեալ զօրհնութիւնն նորա դարձաւ ի տուն մեծաւ մխիթարութեամբ։ Եւ ետ քանի աւուր նոյն պատրիարքն տկարացաւ . . . փափն լվաւ զտկարութիւնն իւր և եկ ի տեսանել զնա հանդերձ Բ կար-տինալիւ, այսինքն պէլլուքան և քարաֆան. թէպէտ առապայէն վար չեկաւ, քան զի պատրիարքի բնակեալ օթևանն բարձր քոլով նեղութիւն էր և անյարմար փափին վեր ելանել, բայց կարտինալներն վեր ելան խաղրն հարցանել փափին կողմանէ. և փափն կես սահեթ եկեղեցնա առաջեւ առապով կեցաւ և բովանդակ հայքն զոտն համբուրեցին. իսկոյն փափին և քանի կարտինալի հէքիմներն եկան առ ի բշիշկել զնա։ Եւ քանի աւուր փոքր ինչ առողջացաւ և տօն տօմէնիքոն ընդ իւր գնաց փափին չնորհակալութիւնս մատուցանել. նոյն խոսակցութեան մէջ տօն տօմէնիքոն հասկացոյց սորայ չիքաւորու-թիւնն և փափն հրաման առաւ փարթ տան, քանի որ տեղս է և արապայ՝ երբ որ խնդրէ... ահա մի ըստ միոջէ ըստ խոստման իմոյ ծանուցի գերյարգելութեան ձերում. ևս յայտ լիցի որ զատկէն ետոյ հասդատ միտն դրեր է վէնէտիկ գալու և անտի գնալ ի յարևելս. բայց Սահակ եպիսկոպոսն կամք չունի յարևելս դարձնալ, կամի մնալ այս երկիրներն. և յաժմս լսեցի որ մին քուրտուստանցի նոր ուղղափառ եղած հայ եպիսկոպոս ոմն եկեր է ալիկուռնա, տեղս գալու է, սա ևս վասն մնալու կուգայ եթէ իւրեան փարթ տան....։

Ամի տեառն 1742 հոկտ.ի 6
[ի Հռոմ]

Նուաստագոյն ծառայ
[պատկերահան] Յոհաննէս